

Список використаних джерел

1. Шендлер О. Закат Европы. – М., 1998. – Т. 2. – С. 112 с.
2. Войниканис Е. А., Якушев М. В. Информатия. Собственность. Интернет: Традиция и новеллы в современном праве. – М. : Волгерс Клувер, 2004. – 160 с.
3. Степаненко С. В., Яковенко Л. І. Трансформація відносин власності в умовах постіндустріальної економіки. – Полтава: Скайтск, 2009. – 240 с.

БААДЖИ Н. П.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Інтенсивне впровадження сучасних інформаційних технологій в економіці, управлінні, кредитно-банківській діяльності призводить до постійного розширення кола комп'ютерних систем та мереж. Нажаль, це викликає і певні проблеми. Окрім того, особливої уваги та актуальності набуває проблема боротьби з правопорушеннями, що вчиняються з використанням комп'ютерних технологій. Кількість правопорушень постійно зростає. Перш за все, це пов'язано з приєднанням до міжнародних систем телекомунікаційного рівня та підвищенням інтелектуального рівня злоумисників, які за допомогою мережі Інтернет мають несанкціонований доступ до комп'ютерної інформації. Від несанкціонованого доступу потерпають навіть досвідчені фахівці.

Специфікою правопорушень, які вчиняються в Інтернеті, передусім є те, що географічні та адміністративні кордони у мережі відсутні, саме тому, окремі аспекти організації захисту як корпоративних систем, так і інформаційної безпеки національної складової глобальної мережі залишаються на сьогодні недостатньо вивченими.

Найпоширенішим правопорушенням у кількісному вираженні на сьогодні є спам. Кожний користувач електронної пошти відчув на собі «переваги» електронної реклами, коли витрачається велика кількість робочого чи особистого часу на знищення зайвих повідомлень, які, в свою чергу, можуть бути транспортним засобом для вірусів.

Спамерна розсилка на законодавчому рівні заборонена не в усіх країнах, а судова практика ще незграпна. Наприклад, у різних штатах США прийнято такі нормативні акти: U. S. CAN-SPAM Act, Anti-Spamming Act, Unsolicited Commercial Electronic Mail Act. У 2005 р. був створений перший судовий прецедент. У лютому 2005 р. суд штату Вірджинія

вініс остаточний вирок двом спамерам, братові й сестрі, згідно з яким їм було передбачено 9 років ув'язнення та штраф у розмірі 9 тисяч \$. Джейне і Дергут відправляли клієнтам одного з найбільших провайдерів Америки листи з пропозицією заробляти \$ 75 на годину, не виходячи з дому. Для цього необхідно було придбати деякий інтернет-продукт, за інформацію про який зловмисники просили у найвищих користувачів досить великі кошти. Таких у США виявилось багато—понад 10 тисяч осіб, які перевели на рахунок шахраїв у цілому \$ 24 мільйони.

У розвинутих країнах до протидії спаму залучаються і правоохоронні органи. Так, операція проведена Департаментом юстиції США «Удар по спаму», допомогла розкрити понад 100 інцидентів і заарештувати кількох осіб, які розсилали шахрайський спам з метою заволодіння персональною інформацією, зокрема, номерами соціального страхування. Розсилаючи віруси, спамери також здобували контроль над комп'ютером жертви. Заражені комп'ютери, так звані «зомбі» потім використовувалися для розсилання спаму, мережвих хробаків і вірусів.

В Україні розсилання спаму на сьогодні регулюється так званими «мережевими нормам». Як правило, більшість провайдерів при підписанні угоди користувачем вимагають дотримуватися правил, які, зокрема, передбачають заборону спаму, під яким розуміють будь-яке масове розсилання рекламних повідомлень у будь-якому вигляді й за допомогою будь-яких технологій без явного запиту її одержувачем, а також розсилання інформації одержувачем, які висловили небажання одержувати цю інформацію. Нажаль, на сьогодні дія таких норм залишається малоефективною. Саме тому, були внесені зміни до XVI розділу Кримінального кодексу України. Була введена стаття 361–1 «Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин, автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку», відповідно до якої за умисне масове розповсюдження повідомлень електрозв'язку, здійснене без попередньої згоди адресатів, що призвело до порушення або припинення роботи електронно-обчислювальних машин, автоматизованих систем, комп'ютерних мереж передбачена санкція — штраф від п'ятисот до тисячі неоподаткованих мінімумів доходів громадян або обмеження волі на строк до трьох років.

Іншою проблемою, яка продовжує поширюватись в Інтернеті, є шахрайство. Як і у традиційному виді цього правопорушення тут існує безліч схем і видів. Однією з таких схем є відкриття зловмисником цілком пристойного Інтернет-магазину, де товари пропонуються зі значними знижками. Проте, на відміну від звичайних магазинів, продавець разом із коштами жертви зникає.

Шахрайські схеми почали використовувати і в банківській сфері. Механізм надзвичайно простий. Клієнти отримують нібито від свого банку електронне посилання з рекомендацією вийти з використанням

гіперпосилання на веб-сторінку банку, щоб одержати якусь додаткову інформацію. Користувач опиняється на сторінці, як дві краплі води схожій на банківську, швидко заповнює якусь форму, та тим самим передає свої паролі та данні.

Вже не новою злочинною індустрією є поширення дитячої порнографії глобальною мережею. Кожен рік у великих містах правоохоронці затримують злочинні групи. Поширення мережею дитячої порнографії приносить злочинцям мільонні прибутки. Як правило, до злочинної організації входять представники різних країн які організують свою роботу завдяки Інтернету.

Тому ефективність правової охорони інтелектуальної власності в Інтернеті залежить від декількох чинників. Це, передусім, нормативно-правова база, яка регулює відносини у мережі Інтернет та відповідна інфраструктура, як державних, так і суспільних установ. Ефективним є проведення спеціальних операцій із залученням правоохоронців різних держав.

БУРОВА Л. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права

ІНТЕРНЕТ-КОНФЛІКТИ ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Дедалі більший інтерес у суспільства викликає право інтелектуальної власності. Дедалі більше молодь намагається себе реалізувати саме в творчій діяльності, в процесі якої створюються нові оригінальні, неповторні об'єкти права інтелектуальної власності. Чим більший інтерес дані об'єкти викликають у суспільстві, тим більше ризики порушення прав та інтересів творців, адже з прихильниками творчих результатів, з'являються користувачі, які незаконно привласнюють, тиражують, поширюють об'єкти права інтелектуальної власності. На жаль, способів вчинити такі дії безліч. З розвитком науково-технічного прогресу їх стає все більше. За допомогою Всесвітньої мережі Інтернет можливо за лічені хвилини переслати об'єкт права інтелектуальної власності в інший кінець земної кулі.

На сьогодні Інтернет-ресурси включають понад 10 млрд. документів, а темпи зростання Всесвітньої мережі перевищують 7 млн нових сторінок на добу. На початок 2005 р. кількість веб-сайтів в Інтернеті досягла 60 млн, а темпи зростання їх кількості перевищують 1,7 млн на місяць [1].